

Deze versie van het meetinstrument is afkomstig uit de KNGF-richtlijn Ziekte van Parkinson (2016)

Gemodificeerde Parkinson Activiteiten Schaal (M-PAS)

Gemodificeerde Parkinson Activiteiten Schaal - Transfer stoel

Datum: _____

Naam persoon met Ziekte van Parkinson (ZvP): _____ Naam fysiotherapeut: _____

Testomstandigheden:

- Tijdstip: _____
- Tijd sinds laatste medicatietoediening: _____
- Gebruikte medicatiedosis: _____
- On- of off-fase, indien van toepassing: _____
- Testlocatie: _____
- Zithoogte stoel: _____

I Transfer stoel

Uitgangspositie: De patiënt zit in een stoel (hoogte 40 tot 45 cm), met handen op schoot.

Informatie: Ik vraag u straks om op te gaan staan. U mag daarbij niet met uw handen steunen op de stoelleuning of knieën. Als u staat moet u even wachten.

1.a. Opstaan en gaan zitten zonder gebruik van handen

Wilt u nu gaan staan zonder gebruik van uw armen op de knieën of stoel?

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 4
- lichte moeilijkheden (tenen naar dorsale flexie voor behoud evenwicht, armen zwaaien naar voren om het evenwicht te behouden of gebruik van 'bewust uitgevoerde schommelingen' (compensaties) met de romp 3
- moeilijk, verschillende pogingen nodig of aarzelingen, zeer traag en bijna geen rompflexie 2
- onmogelijk, afhankelijk van fysieke assistentie (I-B uitvoeren) 0

1.b. Wilt u nu weer gaan zitten zonder gebruik van uw armen?

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 4
- lichte moeilijkheden (ongecontroleerde landing) 3
- duidelijk abrupte landing of eindigend in oncomfortabele positie 2
- onmogelijk, afhankelijk van fysieke assistentie (I-B uitvoeren) 0

2.a. Opstaan en gaan zitten met gebruik van handen (alleen als opstaan zonder handen onmogelijk is)

Wilt u nu nogmaals proberen om op te staan? Als u staat moet u weer even wachten.

U mag nu wel uw handen gebruiken.

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 2
- moeilijk, verschillende pogingen nodig of aarzelingen, zeer traag en bijna geen rompflexie 1
- onmogelijk, afhankelijk van fysieke assistentie 0

2.b. Wilt u nu weer gaan zitten? U mag uw handen weer gebruiken.

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 2
- abrupte landing of eindigend in oncomfortabele positie 1
- afhankelijk van fysieke assistentie 0

Gemodificeerde Parkinson Activiteiten Schaal - Gang-akinesie

Datum: _____

Naam persoon met Ziekte van Parkinson (ZvP): _____ Naam fysiotherapeut: _____

Testomstandigheden:

- Tijdstip: _____
- Tijd sinds laatste medicatietoediening: _____
- Gebruikte medicatiedosis: _____
- On- of off-fase, indien van toepassing: _____
- Testlocatie: _____
- Zithoogte stoel: _____

II Gang-akinesie

Uitgangspositie:

De patiënt zit in een stoel (hoogte 40 cm), met de handen op schoot. Het midden van de U-vorm (op de vloer geplakt met tape) ligt op drie meter van de voorkant van de stoel.

De zijden van de U zijn 1 meter lang. Eerst wordt de voorkeurszijde wat betreft draaien bepaald door de patiënt te vragen te lopen en om te draaien. Vervolgens wordt de test uitgevoerd waarbij gedraaid wordt naar de niet voorkeurszijde. De patiënt moet zonder hulp van derden kunnen lopen.

Informatie:

Ziet u de tape in U-vorm? Ik vraag u om straks op te staan. U mag daarbij als u dat wilt uw handen gebruiken. Vervolgens loopt u naar de U en draait daar binnen om. U mag zelf weten hoe u dat doet. Dan loopt u terug waarna u weer in de stoel gaat zitten. Het gaat er niet om dat u het zo snel mogelijk doet. Het gaat erom dat u het veilig doet. Is dat duidelijk?

Niet-voorkeursdraairichting (bij item 3 tot en met 8 wordt de persoon met de ZvP gevraagd in deze richting te draaien):

- linksom
- rechtsom

Doe dat nog maar een keer, maar draai dan [linksom/rechtsom; de niet-voorkeursdraairichting]

3. Start-akinesie (eventueel hulp geven bij opstaan, dan niet te scoren)

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 4
- aarzeling of korte festinatie 3
- onvrijwillige stop < 5 seconden, met of zonder festinatie 2
- onvrijwillige stop > 5 seconden, met of zonder festinatie 1
- afhankelijk van fysieke assistentie om weer te starten 0

4. Draaien 180°

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 4
- aarzeling of korte festinatie 3
- onvrijwillige stop < 5 seconden, met of zonder festinatie 2
- onvrijwillige stop > 5 seconden, met of zonder festinatie 1
- afhankelijk van fysieke assistentie om weer te starten 0

Nu wat moeilijker: met dragen van een plastic beker die half gevuld is met water

5. Start-akinesie (eventueel hulp geven bij opstaan, dan niet te scoren)

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 4
- aarzeling of korte festinatie 3
- onvrijwillige stop < 5 seconden, met of zonder festinatie 2
- onvrijwillige stop > 5 seconden, met of zonder festinatie 1
- afhankelijk van fysieke assistentie om weer te starten 0

6. Draaien 180°

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 4
- aarzeling of korte festinatie 3
- onvrijwillige stop < 5 seconden, met of zonder festinatie 2
- onvrijwillige stop > 5 seconden, met of zonder festinatie 1
- afhankelijk van fysieke assistentie om weer te starten 0

Nu nog moeilijker: met terugtellen (per drie, start met getal tussen 20 en 100)

7. Start-akinesie (eventueel hulp geven bij opstaan, dan niet te scoren)

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 4
- aarzeling of korte festinatie 3
- onvrijwillige stop < 5 seconden, met of zonder festinatie 2
- onvrijwillige stop > 5 seconden, met of zonder festinatie 1
- afhankelijk van fysieke assistentie om weer te starten 0

8. Draaien 180°

- normaal, zonder zichtbare moeilijkheden 4
- aarzeling of korte festinatie 3
- onvrijwillige stop < 5 seconden, met of zonder festinatie 2
- onvrijwillige stop > 5 seconden, met of zonder festinatie 1
- afhankelijk van fysieke assistentie om weer te starten 0

Gemodificeerde Parkinson Activiteiten Schaal - Bedmobiliteit

Datum: _____

Naam persoon met Ziekte van Parkinson (ZvP): _____ Naam fysiotherapeut: _____

Testomstandigheden:

- Tijdstip: _____
- Tijd sinds laatste medicatietoediening: _____
- Gebruikte medicatiedosis: _____
- On- of off-fase, indien van toepassing: _____
- Testlocatie: _____
- Hoogte stoel/bed: _____
- Soort deken: _____
- Kant met het kussen (gezien vanaf het voeteneind): _____

Uitgangspositie:

- De persoon met de ZvP staat voor het bed
- Voordat de persoon gevraagd wordt om om te rollen (item 10 en 13), wordt hij of zij zo nodig geholpen om comfortabel op de rug te gaan liggen
- Als de test niet bij de persoon thuis wordt uitgevoerd, leg dan het kussen aan de juiste kant van het bed: *Als u thuis vanaf het voeteneind naar uw bed kijkt, aan welke kant ligt uw kussen dan?*

III Bedmobiliteit

Uitgangspositie:

De patiënt staat voor het bed aan de voorkeurszijde.

Informatie:

Als u thuis voor uw bed staat, aan welke kant ligt uw kussen?

A Zonder deken

9. Wilt u op uw rug op de deken gaan liggen, zoals u dat thuis ook zou doen? Let erop dat u goed en comfortabel in bed komt te liggen.

• normaal, zonder zichtbare moeilijkheden	normaal	☐ 4
- moeite met benen heffen	1 x moeite	☐ 3
- moeite met rompbeweging	2 x moeite	☐ 2
- moeite met bereiken van adequate eindpositie (functioneel beperkend of oncomfortabel: met het hoofd oncomfortabel tegen het hoofdeinde van het bed gedrukt of met benen die niet ontspannen liggen (met teveel flexie))	3 x moeite	☐ 1
• afhankelijk van fysieke assistentie (patiënt vraagt duidelijk om hulp of bereikt geen acceptabele eindpositie)	afhankelijk	☐ 0

Indien de patiënt oncomfortabel ligt: vragen recht te gaan liggen, alvorens verder te gaan met omrollen in bed!

10a. Wilt u op uw zij rollen? Naar links. Let erop dat u goed en comfortabel op uw zij komt te liggen.

• normaal, zonder zichtbare moeilijkheden	normaal	☐ 4
- moeite met romp/bekken draaien	1 x moeite	☐ 3
- moeite met romp/bekken verplaatsen	2 x moeite	☐ 2
- moeite met bereiken van adequate eindpositie (functioneel beperkend of oncomfortabel: onderliggende schouder en arm onvoldoende in protractie en vrijliggend, het hoofd oncomfortabel tegen hoofdeinde van het bed gedrukt, of minder dan 10 cm tussen romp en bedrand)	3 x moeite	☐ 1
• afhankelijk van fysieke assistentie (patiënt vraagt duidelijk om hulp of bereikt geen acceptabele eindpositie)	afhankelijk	☐ 0

10b. Wilt u op uw zij rollen? Naar rechts. Let erop dat u goed en comfortabel op uw zij komt te liggen.

• normaal, zonder zichtbare moeilijkheden	normaal	☐ 4
- moeite met romp/bekken draaien	1 x moeite	☐ 3
- moeite met romp/bekken verplaatsen	2 x moeite	☐ 2
- moeite met bereiken van adequate eindpositie (functioneel beperkend of oncomfortabel: onderliggende schouder en arm onvoldoende in protractie en vrijliggend, het hoofd oncomfortabel tegen hoofdeinde van het bed gedrukt, of minder dan 10 cm tussen romp en bedrand)	3 x moeite	☐ 1
• afhankelijk van fysieke assistentie (patiënt vraagt duidelijk om hulp of bereikt geen acceptabele eindpositie)	afhankelijk	☐ 0

11. Wilt u op de rand van het bed komen zitten met uw beide voeten op de grond?

• normaal, zonder zichtbare moeilijkheden	normaal	☐ 4
- moeite met romp/bekken draaien	1 x moeite	☐ 3
- moeite met beenbeweging	2 x moeite	☐ 2
- moeite met bereiken van adequate eindpositie (geen symmetrische en comfortabele zithouding op bed)	3 x moeite	☐ 1
• afhankelijk van fysieke assistentie (patiënt vraagt duidelijk om hulp of bereikt geen acceptabele eindpositie)	afhankelijk	☐ 0

B Met deken

12. Wilt u nu op uw rug in bed gaan liggen, onder de deken. Let erop dat u goed en comfortabel in bed komt te liggen goed onder de deken.

• normaal, zonder zichtbare moeilijkheden	normaal	☐ 4
- moeite met romp- en of beenbeweging	1 x moeite	☐ 3
- moeite met manipuleren deken (drie of meer herschikkingen of geen adequate bedekking krijgen, bijvoorbeeld deel van de rug te zien)	2 x moeite	☐ 2
- moeite met bereiken van adequate eindpositie (functioneel beperkend of oncomfortabel: het hoofd oncomfortabel tegen het hoofdeinde van het bed gedrukt, of de benen die niet ontspannen liggen met teveel flexie)	3 x moeite	☐ 1
• afhankelijk van fysieke assistentie (patiënt vraagt duidelijk om hulp of bereikt geen acceptabele eindpositie)	afhankelijk	☐ 0

Indien de patiënt oncomfortabel ligt: vragen recht te gaan liggen!

13a. Wilt u op uw zij rollen? Naar links. Let erop dat u goed en comfortabel op uw zij komt te liggen en goed onder de deken.

• normaal, zonder zichtbare moeilijkheden	normaal	☐ 4
- moeite met romp/bekken	1 x moeite	☐ 3
- moeite met manipuleren deken (3 of meer herschikkingen of geen adequate bedekking krijgen, bijvoorbeeld deel van de rug te zien)	2 x moeite	☐ 2
- moeite met bereiken van adequate eindpositie (functioneel beperkend of oncomfortabel: onderliggende schouder en arm onvoldoende in protractie en vrijliggend, het hoofd oncomfortabel tegen hoofdeinde van het bed gedrukt, of minder dan 10 cm tussen romp en bedrand)	3 x moeite	☐ 1
• afhankelijk van fysieke assistentie (patiënt vraagt duidelijk om hulp of bereikt geen acceptabele eindpositie)	afhankelijk	☐ 0

13b. Wilt u op uw zij rollen? Naar rechts. Let erop dat u goed en comfortabel op uw zij komt te liggen en goed onder de deken.

• normaal, zonder zichtbare moeilijkheden	normaal	☐ 4
- moeite met romp/bekken draaien	1 x moeite	☐ 3
- moeite met manipuleren deken (drie of meer herschikkingen of geen adequate bedekking krijgen, bijvoorbeeld deel van de rug te zien)	2 x moeite	☐ 2
- moeite met bereiken van adequate eindpositie (functioneel beperkend of oncomfortabel: onderliggende schouder en arm onvoldoende in protractie en vrijliggend, het hoofd oncomfortabel tegen hoofdeinde van het bed gedrukt, of minder dan 10 cm tussen romp en bedrand)	3 x moeite	☐ 1
• afhankelijk van fysieke assistentie (patiënt vraagt duidelijk om hulp of bereikt geen acceptabele eindpositie)	afhankelijk	☐ 0

14. Wilt u op de rand van het bed komen zitten met beide voeten op de grond?

• normaal, zonder zichtbare moeilijkheden normaal	normaal	☐ 4
- moeite met romp- en of beenbeweging	1 x moeite	☐ 3
- moeite met manipuleren deken (drie of meer herschikkingen)	2 x moeite	☐ 2
- moeite met bereiken van adequate eindpositie (geen symmetrische en comfortabele zithouding op bed)	3 x moeite	☐ 1
• afhankelijk van fysieke assistentie (patiënt vraagt duidelijk om hulp of bereikt geen acceptabele eindpositie)	afhankelijk	☐ 0